

Pirkkalan kunnan koulukuljetusperiaatteet 1.8.2014 lähtien

- **Esi- ja perusopetuksen oppilaiden koulumatkalla tarkoitetaan kodin ja koulun välistä yhdensuuntaista matkaa.** Koulumatka mitataan lyhintä, yleisessä käytössä olevaa jalankulkukelpoista tietä pitkin kodin portilta koulun tontin portille.
- **Koulukuljetukset järjestetään ja korvataan vain kodin (väestörekisteriin merkitty osoite) ja koulun väliselle matkalle.**
- **Kuljetus tapahtuu sovituilta kokoontumispaikoilta kouluun ja vastaavasti koululta sovituille kokoontumispaikoille.**
- **Pääsääntöisesti koulukuljetuksissa käytetään aikataulultaan sopivaa linjaliiennettä; esikoululaisten kuljetus järjestetään taksilla.**
- **Maksuton koulukuljetus myönnetään**
  - esi-2. luokan oppilaille, mikäli koulumatka on yli 3 km
  - esi-2. luokan oppilaille, joilla koulumatka jää alle 3 km, mutta päivittäinen koulumatka sisältää vähintään 2 km valaisematonta koulutietä, saava kuljetuksen vko 43 alkaen päättyen vko 8
  - 3.-9. luokan oppilaille, mikäli koulumatka on yli 5 km
- **Jos koulumatkan pituus on alle päätettyjen kilometrirajojen, ja huoltaja hakee maksutonta koulukuljetusta, on hakemukseen liitettävä lääkärin, ensisijaisesti koululääkärin lausunto, jossa todetaan yksilöity tarve ja perusteet kuljetukselle.**
- **Päätöksen koulukuljetuksen järjestämisestä tekee opetuspäällikkö lukuvuodeksi kerrallaan.** Myös lääkärinlausunto on toimitettava joka vuosi hakemuksen mukana uudelleen, ellei lausunto perustu pysyvään tilanteeseen.
- Hakemuslomake koulukuljetusta varten löytyy Pirkkalan kunnan kotisivuilta osoitteesta, http://www.pirkkala.fi/sivistys_ja_vapaa-aika/opetus/esi-ja-perusopetus/koulukuljetukset/ Lisätietoja sivistystoimesta p. 050 326 3706.

1. Yleiset perusteet

Perusopetuslain 32 §:n mukaisesti:

- Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen.
- Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoidon.
- Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.
- Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.
- Jos oppilas otetaan muuhun kuin POL 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispäiikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.
- Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus valvottuun toimintaan.
- Poikkeustapauksissa maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä saattokorvaus.
- Jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoidon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä (POL 32§ 3 mom.)

2. Koulumatka

- Esioppilaiden ja perusopetuksen oppilaiden varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin/asunnon ja koulun välistä matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun mennessä ja sieltä palatessaan.
- ***Koulumatka mitataan lyhintä jalankulkukelpoista, yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin portilta koulun tontin portille.***
- Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Jos oppilaan koulumatka on järjestetty linja-autolla tai taksilla, voi hän joutua kävelemään osan matkasta (esi-2. luokkalaiset 3 km ja 3.-9. luokkalaiset 5 km), ellei koulumatkaan päivittäin käytetty aika ylitä ao. tuntirajoituksia.

3. Oikeus saada koulukuljetus

- Oppilaan oikeus saada kuljetus koskee niitä tapauksia, joissa oppilaalla on POL 6 §:n 2 momentin mukaisesti oikeus käydä lähikoulua, omakielistä koulua tai kunnan osoittamaa muuta koulua.
- Jos oppilas hakeutuu muuhun kuin lähikouluunsa tai kunnan osoittamaan kouluun, asetetaan POL 32 §:n 3 momentin nojalla oppilaaksi oton edellytykseksi, että oppilaan huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.
- Maksuton koulukuljetus myönnetään perusopetuslain mukaan esi- ja perusopetuksen oppilaille, joiden koulumatkan pituus on yli 5 km.
- Tämän lisäksi Pirkkalassa koulukuljetukseen oikeutettuja ovat
  - esi-2. luokan oppilaille, mikäli koulumatka on yli 3 km
  - esi-2. luokan oppilaille, joilla koulumatka jää alle 3 km, mutta päivittäinen koulumatka sisältää vähintään 2 km valaisematonta koulutietä, saava kuljetuksen vko 43 alkaen päättyen vko 8

4. Muut perusteet ja tilapäinen kuljetus

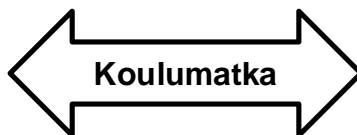

- **Pimeänajan kuljetus:** Esi-2. luokan oppilaat, joilla koulumatka jää alle 3 km, mutta päivittäinen koulumatka sisältää vähintään 2 km valaisematonta koulutietä, saavat kuljetuksen vko 43 alkaen päättyen vko 8.
- **Vaarallisen tien kriteeri:** Mikäli oppilaan koulumatka sisältää seuraavat ominaisuudet: tiellä on vähintään 60 km/h nopeusrajoitus eikä kävelytieta, on oppilas oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen.
- **Lääkärintodistuksen perusteella:** Jos koulumatkan pituus on alle päätettyjen kilometrirajojen, ja huoltaja hakee maksutonta koulukuljetusta, on hakemukseen liitettävä lääkärinlausunto, jossa todetaan yksilöity tarve, perusteet kuljetukselle ja esitys kuljetusmuodosta. Lääkärinlausunnon perusteella koululääkäri arvioi tarpeen koulukuljetukseen tapauskohtaisesti.
- **Vuoropäivähoidossa olevat esioppilaat:** Niille esioppilaille, jotka tarvitsevat vuoropäivähoitoa kouluissa järjestettävän apip-toiminnan lisäksi, myönnetään maksuton kuljetus vuoropäivähoidosta kouluun ja koulusta vuoropäivähoitoon. Vuoropäivähoitoa tarvitsevat esioppilaat kuljetetaan vuorohoitoon koululta ip-kerhon päätyttyä niinä päivinä, kun vuorohoidolle on todellinen tarve.
- **Päivähoidossa olevat esioppilaat:** Niille esioppilaille, jotka ovat päivähoidossa Pirkkalan kunnan alueella kunnallisen esiopetuksen lisäksi, myönnetään maksuton kuljetus päivähoidosta kouluun ja koulusta päivähoitoon.
- Tilapäinen ja määräaikainen koulukuljetus myönnetään vasta huoltajan esitettyä asiantuntijalausunnon koululla (esim. tapaturmat). Lausunnossa on oltava selvä maininta kuljetuksen tarpeellisuudesta sekä ajankohdasta.
- Äidinkieleltään ruotsinkielinen esi- tai perusopetuksen oppilas saa maksuttoman koulukuljetuksen (bussiliput) ruotsinkieliseen opetukseen Tampereelle POL 6 §:n perusteella.
- Tampereen erityiskoulujen oppilaita koskevat samat perusteet kuin kunnan omassa erityisopetuksessa olevia oppilaitakin.

5. Pääperiaatteet kuljetusten järjestämiseksi

- Pääperiaatteena koulukuljetusten järjestämisessä on turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus.
- **Perusopetuslakiin perustuvat, yli 5 kilometrin koulumatkakuljetukset myönnetään hakemusten perusteella koko alakoulu- tai yläkouluajaksi.**
- **Muut koulukuljetuspäätökset tehdään lukuvuodeksi kerrallaan. Myös lääkärinlausunto on toimitettava joka vuosi hakemuksen mukana uudelleen, ellei lausunto perustu pysyvään tilanteeseen** (esim. pysyvä liikuntarajoite).
- Päätöksen koulukuljetuksen järjestämisestä tekee opetuspäällikkö.

- Koulukuljetukset järjestetään ja korvataan vain kodin (väestörekisteriin merkitty osoite) ja koulun väliselle matkalle.
- **Pääsääntöisesti koulukuljetuksissa käytetään linjaliikennettä; esikoululaisten kuljetus järjestetään taksilla.**
- **Kuljetus järjestetään sovituilta kokoontumispaikoilta kouluun ja vastaavasti koululta sovituille kokoontumispaikoille.** Oppilaiden kokoontumispaikat määritellään yhteistyössä sivistystoimen, kuljettajien ja koulujen kanssa. Koulukuljetus ei tarkoita ovelta ovelle kuljetusta.
- **Koulukuljetus järjestetään vain yhdestä paikasta kouluun ja vastaavasti paluukuljetus vain yhteen paikkaan; se ei voi vaihdella eri päivien mukaan eri paikkoihin.**
- Erityisoppilaille myönnetyt koulukuljetukset tapahtuvat pääsääntöisesti taksilla. Lap- sen itsenäistyessä ja hänen liikenteessä liikkumisedellytystensä kasvaessa, siirry- tään tapauskohtaisesti itsenäiseen koulumatkojen kulkemiseen linja-autolla.
- Taksia tai tilausbussia käytetään tai huoltajalle maksetaan saattokorvausta, jos:
  - ➔ linjaliikenne puuttuu tai sen reitit ja aikataulut ovat koulukuljetukseen sovel- tumattomat
  - ➔ oppilas ei pysty terveydellisistä syistä käyttämään linjaliikennettä
- Jos huoltaja hoitaa taksimatkaan oikeutetun oppilaan kuljetuksen itse, voidaan kul- jetuskustannuksia korvata verohallinnon vuosittain vahvistamien verottomien kilo- metrikorvausten mukaan matkan myöntäjän päätöksellä.
- Pirkkalan kunta ei vastaa erillisistä kuljetuksista huonoissa keliolosuhteissa eikä joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauk- sissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla.
- Ongelmatilanteissa kuljettaja ottaa yhteyttä ko. koulun koulusihteriin tai rehtoriin. Tiedotukset huoltajille kulkevat koulun kautta.

6. Kuljetusten järjestäminen

- Koulumatkaedulla vastataan säännölliseen ja pysyvää kuljetustarpeeseen. Mikäli kuljetustarvetta ei ole joka päivä, tulee kuljetustarve ilmoittaa sivistystoimelle ja kuljettajalle mielellään kuukauden jaksoissa, vähintään kaksi viikkoa etukäteen kuljetusten järjestelemiseksi. Muutoin vanhemmat ovat velvollisia hoitamaan kuljetukset.
- ***Koulukuljetusten sujuvuus edellyttää oppilaiden olemista riittävän ajoissa (vähintään 5 minuuttia ennen) sovituissa noutopaikassa.*** Jos lapsi myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä.
- ***Vanhempien on aina ilmoitettava suoraan taksikuljettajalla hyvissä ajoissa etukäteen, jos lapsi ei tarvitse jonain päivänä kuljetusta, mikäli aikatauluihin tulee muutoksia tai lapsi haetaan koulusta.*** Kunta voi periä turhien ajojen kustannukset vanhemmilta.

7. Kuljetuksia EI järjestetä eikä korvata:

- esioppilaiden ja 1.-2. luokkalaisten aamu- tai iltpäivätoimintaan osallistuville oppilaille
- terapia-, lääkäri-; yms. käynteihin
- koulun tai muiden tahojen kerhoihin
- tilapäisiin asuin- ja hoitopaikkoihin
- kuljetus järjestetään vain siitä osoitteesta, joka on väestörekisterissä merkitty oppilaan kotiosoitteeksi
- petoeläinhavaintojen perusteella; tarkastellaan tapauskohtaisesti riistanhoitoyhdistyksen lausunnon perusteella

8. Liikenneturvallisuus ja vastuut

- Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Vanhempien on opastettava ja neuvottava ja tarpeen mukaan kuljetettava mukana ja saatettava lasta, kunnes hän oppii itse kulkemaan ja huomioimaan liikennettä.
- Koulukuljetuksissa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti autoon ja autosta kotiin. Oppilas on koulun vastuulla nousemaan autosta kouluun ja koulun päättymisestä autoon nousuun. Liikennöitsijöiden/autoilijoiden vastuu kattaa matkan autoon noususta kotipysäkiltä tai kokoontumispaikalta koulun pysäkille jättämiseen ja toisinpäin.
- Kadonneesta bussikortista peritään huoltajalta uuden kortin tilaamisesta aiheutuvat kustannukset.
- Koulukuljetusauto on merkittävä edestä ja takaa omalla kilvellä, jonka voi taksissa korvata valaistulla koulukyytikuvalla.
- Oppilaiden ja kuljettajan on käytettävä turvavyötä koulukuljetuksissa. Muutoinkin kuljetuksissa noudatetaan liikenne- ja viestintäministeriön päätöstä koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.
- Alkolukko on pakollinen (1.8.2011 lähtien) tilausajoina ajettavissa koulukuljetuksissa. Alkolukotonta autoa on mahdollista käyttää tilapäisesti enintään viisi päivää esim. auton korjauksen takia.
- Kuljettajalle on taattava työrauha, jotta hän voi keskittyä ajamiseen. Oppilaat eivät myöskään saa häiritä muita matkustajia.
- Kuljetuksen aikaisesta järjestyksenvalvonnasta vastaa autoilija/liikennöitsijä. Mikäli oppilas toistuvasti häiritsee kuljettajan työtä tai muita matkustajia, liikennöitsijä on yhteydessä sivistystoimeen ja tarvittaessa poliisiin.

